

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobkyně: **H. C.**, narozená
státní příslušnost
trvale bytem
zastoupena Mgr. Markem Čechovským, advokátem
sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 25. 7. 2016, č. j. MV-84766-4/VS-2016

takto:

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) domáhá přezkumu rozhodnutí ministra vnitra (dále jen „*ministr*“) ze dne 25. 7. 2016, č. j.

MV-84766-4/VS-2016 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým ministr zamítl rozklad žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, oddělení státního občanství a matrik (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) ze dne 6. 1. 2015, č. j. VS-8468/835.3/2-2014 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), ve znění opravného usnesení ze dne 16. 5. 2016, č. j. VS-8468/835.3/2-2014.

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně nevyhověl žádosti žalobkyně o udělení státního občanství České republiky podle zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o státním občanství*“).

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministr nejprve shrnul závěry správního orgánu I. stupně. Správní orgán I. stupně neshledal splnění podmínky pro udělení státního občanství podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství z důvodu, že žalobkyně neprokázala výši a zdroje svých příjmů. Žalobkyně doložila své příjmy ze zaměstnání u společnosti TENG SHENG s.r.o., kde pracovala od X, dále ze zaměstnání u společnosti Swarovski Bohemia s.r.o., kde byla zaměstnána od X, v dotazníku uvedla, že v období let 2010-2013 byla podporována finančními prostředky rodičů a doložila čestné prohlášení o tom, že od roku 2010 do 10. 3. 2014 žila z finančních prostředků, které jí zasílala rodina z X. I přes výzvu správního orgánu žalobkyně nedoložila výši příjmů rodičů ani rodiny z X. Ve vyjádření ze dne 20. 8. 2015 žalobkyně sdělila, že výši příjmů od srpna 2011 do 10. 3. 2014 doložit nemůže, neboť neměla stabilní příjem, bydlela u rodičů, pečovala o vážně nemocnou matku a vyživovali ji rodiče. Ministr dále uvedl, že správní orgán I. stupně neshledal dostatečnou pracovní integraci žalobkyně, neboť po většinu rozhodného období nevykonávala žádnou výdělečnou činnost až do 10. 3. 2014 a následně od 1. 4. 2015. Správní orgán I. stupně neměl podle ministra za prokázané, že se žalobkyně od 1. 10. 2010 do 9. 3. 2014 věnovala péči o příbuzné a neshledal ani dostatečnou rodinnou integraci, protože žalobkyně neměla vytvořené vazby na státní občany České republiky.

4. Ministr měl za rozhodující, že žalobkyně nedoložila výši a zdroje svých příjmů v rozhodné době posledních 3 let předcházejících dni podání žádosti podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství. Ministr uvedl, že nesplnění této podmínky nelze prominout. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu ministr poukázal na to, že podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o pobytu cizinců leží důkazní břemeno na žadateli a že správní orgán I. stupně dostatečně splnil svoji poučovací povinnost, a to v usnesení o přerušení řízení ze dne 23. 7. 2015.

5. Ministr přisvědčil i tomu, že pracovní integrace žalobkyně nebyla dostatečná, neboť ke dni podání žádosti byla zaměstnána pouze 6 měsíců a předchozích 3,5 roku nebyla výdělečně činná. Ministr neshledal ani dostatečnou rodinnou integraci, protože žalobkyně byla – s výjimkou posledních 6 měsíců před podáním žádosti – zcela finančně závislá na rodičích a její integrace se tak převážně odvíjela od integrace jejích rodičů, kteří jsou občany Číny, žadatelka tak nemá žádné rodinné vazby na české státní občany.

III. Žaloba

6. Žalobkyně v žalobě uvedla, že prvostupňové i napadené rozhodnutí jsou nezákonná, nepřezkoumatelná, v rozporu se základními principy, kterými jsou správní orgány povinny se řídit, a že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav. Správní

orgány podle názoru žalobkyně nepřednesly žádný argument, proč by tvrzení žalobkyně o tom, že se v období mezi studiem a zaměstnáním starala o nemocnou matku, která vyžadovala neustálou péči, a byla v této době vyživována rodinou, mělo být nepravdivé. Správní orgány mohly podle názoru žalobkyně provést výslech žalobkyně či rodinných příslušníků, tím ověřit tvrzení žalobkyně a dostat povinnosti zjištění skutkového stavu, o němž nejsou pochybnosti. Žalobkyně od svých rodičů samozřejmě nedostávala stvrzenky na jednotlivé finanční příspěvky. Ministr se pak podle žalobkyně se shodnou rozkladovou námitkou vypořádal nedostatečně.

7. Žalobkyně měla za to, že správní orgány chybně aplikovaly ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství, jednak ignorovaly stav, který zde byl v době rozhodování o žádosti, kdy žalobkyně již po značnou dobu pracovala a především doložila své příjmy za poslední 3 roky. Předmětné ustanovení podle názoru žalobkyně požaduje doložení příjmů, nestanovuje však, že by žadatel příjmy musel mít. Pokud tedy žalobkyně deklarovala, že za část období příjmy nedisponovala, splnila požadavky uvedeného ustanovení. Zamítnutí žádosti nelze podle názoru žalobkyně odůvodnit pouhým faktem, že část požadované doby žalobkyně příjmy nedisponovala. Žalobkyně poukázala na to, že správní orgány musí posoudit situaci konkrétního žadatele, zejm. možnost dosahovat relevantní příjmy v budoucnosti, avšak na to rezignovaly. Nedostatečně zjištěný skutkový stav pak podle žalobkyně vede k nedostatečnému odůvodnění rozhodnutí na obou stupních a jejich nepřezkoumatelnosti.

8. Žalobkyně měla za nepřezkoumatelné i závěry správních orgánů, že není dostatečně integrována po pracovní a rodinné stránce. Žalobkyně žije v ČR od dětství, trvalý pobyt má déle než 10 let, na hlavní pracovní poměr pracuje „teprve“ dva roky, což je ale dáno jejím nízkým věkem. Žalobkyně pracuje u renomované společnosti a pobírá odpovídající mzdu. Pokud jde o rodinné vazby, žalobkyně je v ČR od dětství, absolvovala zde téměř celou školní docházku a její integrace je tedy značná, avšak žalobkyně nemůže za to, že její rodiče jsou z Číny, je plně integrována do české společnosti a skutečnost, že nemá české občany za rodinné příslušníky, je vzhledem k jejímu věku irelevantní.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že žalobkyni se nepodařilo pouhým čestným prohlášením prokázat výši a zdroje příjmů za sledované období, když nepředložila důkazy o výši příjmů rodičů a rodiny z Číny, ačkoliv to správní orgán I. stupně výslovně vyžádal v usnesení ze dne 23. 7. 2015. Žalovaný rovněž setrval na tom, že pracovní a rodinná integrace žalobkyně nebyly dostatečné.

10. Žalovaný odmítl námitku, že správní orgány měly provést výslech žalobkyně nebo rodinných příslušníků, protože žalobkyně nebyla schopna doložit finanční příjmy a zdroje, ze kterých financovala svoji obživu. Žalovaný uvedl, že nepochyboval její tvrzení, že žila z finanční podpory rodičů, ale požadoval toto tvrzení relevantně doložit, a proto správní orgán I. stupně vyzval žalobkyni k doložení výše a zdroje příjmů jejích rodičů. Žalovaný odmítl i námitku, že správní orgány ignorovaly stav, kdy žalobkyně v době rozhodování o žádosti již značnou dobu pracovala a doložila své příjmy za poslední 3 roky, protože z podkladů vyplynulo, že žalobkyně nevykonávala žádnou výdělečnou činnost, a to až do 10. 3. 2014, tj. ke dni podání žádosti byla zaměstnána pouze 6 měsíců a předchozích 3,5 roku nebyla výdělečně činná.

V. Jednání

11. Jednání ve věci se konalo 12. března 2020. Na něm účastníci setrvali na svých v řízení již prezentovaných procesních postojích. Žalobkyně k tomu navíc uvedla, že zákon o státním občanství ukládá žadatelům povinnost doložit zdroje a výši svých příjmů. Poukázala na důvodovou zprávu, z níž vyplývá, že primárním účelem opatření je doložit, zda příjmy pocházejí z legální činnosti, jsou řádně zdaňovány atp. Zákon však nestanovuje povinnost doložit určitou výši příjmů. Přestože to zákon nestanovuje, správní orgány určovaly odhadem, na základě domněnek a bez zákonného zmocnění, jaká výše příjmů jim přijde dostatečná. To vedlo k posunu v judikatuře a následného posunu správní praxe. Správní orgány tak byly nuceny posuzovat nejen zdroje příjmů, ale i konkrétní skutkové okolnosti žadatele, tedy zjišťovat, zda příjmy žadatele jsou schopné pokrýt náklady žadatele. Již dlouhodobě je požadováno nejen prokázání zdroje příjmů ale také prokázání nákladů, které s těmi příjmy musí žadatel hradit. Dokládají se konkrétní náklady na bydlení, na stravování atp. K tomu žalobkyně navrhla důkaz několika usneseními, které dokládají změněnou správní praxi správního orgánu I. stupně. Žadatelka (žalobkyně) byla vyzvána k doložení zdroje jejich finančních prostředků sloužících k zajištění jejich životních potřeb, přestože uvedla, že se starala v rozhodném období o svoji maminku a že její náklady byly hrazeny rodinou. Správní orgán tomuto tvrzení neuvěřil a současně ji nevyzval, aby toto tvrzení dále prokazovala (vyjádření, čestným prohlášením členů rodiny atp.). Nebyl tedy dostatečně zjištěn skutkový stav ke splnění podmínky § 14 odst. 7 zákona o státním občanství. Dále žalobkyně nesouhlasila, že by nebyla integrována do společnosti z pracovního hlediska – žalobkyně strávila dosavadní většinu času vzhledem ke svému věku studiem, nenastoupila okamžitě do zaměstnání a pečovala o maminku. Před podáním žádosti získala zaměstnání, pracovala po celou dobu správního řízení, to ve správním řízení doložila. Správní orgán toto přesto nevzal v potaz a zabýval se zaměstnáním toliko před dobou podání žádosti. Žalobkyně uvedla, že podle jejího názoru je otázku pracovní integrace posuzovat celostně, tj. nejen v době před podáním žádosti, ale i později v průběhu řízení. Žalobkyně uvedla, že v současnosti pracuje v luxusním butiku X v Pařížské ulici. Bez pracovní integrace by takovou pozici nemohla získat. I kdyby však pracovní integrace nebyla prokázána, podle důvodové zprávy k § 13 odst. 1 zákona o státním občanství vyplývá, že k prokázání integrace z hlediska pracovního, sociálního nebo rodinného postačí naplnění pouze i jednoho z těchto předpokladů. Sám správní orgán I. stupně přitom shledal sociální integraci žalobkyně za naplněnou.

12. Městský soud na jednání provedl důkaz usneseními ministerstva vnitra ze dne 26. 6. 2019, č. j. VS-1628/835.3/2-2018, ze dne 5. 9. 2018, č. j. VS-687/835.3/2-2018, ze dne 13. 1. 2020, č. j. VS-140/835.3/2-2019, ze dne 20. 3. 2019, č. j. VS-1628/835.3/2-2018, ze dne 4. 3. 2019, č. j. VS-3937/835.3/2-2018, ze dne 20. 11. 2019, č. j. VS – 522/835.3./2-2019. V těchto usneseních správní orgán I. stupně vyzýval žadatele k doložení konkrétních podkladů, jimiž měly být prokázány zdroje finančních prostředků, jimiž žadatelé hradili své životní potřeby a náklady v období posledních 3 let před podáním žádosti.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

14. Žalobkyně v posuzované věci žádala o udělení státního občanství. Podmínky pro jeho udělení jsou upraveny v ustanoveních § 13 a § 14 zákona o státním občanství. Splnění některých podmínek pak může být prominuto za podmínek ustanovení § 15 zákona o státním občanství.

15. Ze všech podmínek vyplývajících z uvedených ustanovení je mezi stranami sporné, zda žalobkyně naplnila podmínku prokázání výše a zdroje příjmů podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství a podmínku integrace do společnosti v České republice podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství.

16. Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství platí, že: „[s]tátní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.“

17. Podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství platí, že: „[s]tátní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže výši a zdroje svých příjmů, popřípadě splnění oznamovací povinnosti při přeshraničním převozu nebo bezhotovostní převod finančních prostředků z ciziny a že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň, pokud podle jiného právního předpisu tuto povinnost neplní jiná osoba. Skutečnosti dle předchozí věty je žadatel povinen prokázat za období posledních 3 let předcházejících dni podání žádosti. Tuto podmínku nemusí splnit žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 18 let.“

18. Z ustanovení § 15 zákona o státním občanství vyplývá, že splnění podmínky podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona nelze prominout (ustanovení za splnění dalších podmínek umožňuje prominutí toliko podmínek vyjmenovaných v ustanovení § 14 odst. 1, 2, 4, 5, 6 a 8 zákona).

19. Ze správního spisu městský soud zjistil, že žalobkyně podala žádost dne 18. 8. 2014 prostřednictvím Úřadu Městské části Praha 9. Žalobkyně ke dni podání žádosti naplnila věk X let; nebyl tedy důvod aplikovat na ni výjimku zakotvenou v poslední větě ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství; žalobkyně tedy byla povinna prokázat výši a zdroj svých příjmů. Podle pravidla zakotveného ve větě druhé citovaného ustanovení pak rozhodné období, za které byla žalobkyně povinna prokázat výši a zdroje svých příjmů, bylo od 18. 8. 2011 do 18. 8. 2014.

20. Součástí žádosti žalobkyně byl i dotazník podle ustanovení § 21 a přílohy č. 2 zákona o státním občanství. V něm žalobkyně uvedla, že pracuje v restauraci jako servírka, specifikovala svůj hrubý měsíční příjem s tím, že v období let 2010-2013 byla podporována rodiči a v současnosti již nedisponuje příjmy ze zahraničí. Přílohami žádosti bylo dále mj. a) čestné prohlášení žalobkyně o tom, že od roku 2010 do 10. 3. 2014 žila z prostředků zasílaných od rodiny z X a b) pracovní smlouva ze dne X uzavřená mezi žalobkyní a společností TENG SHENG s.r.o., IČO: 25754173, se sídlem Truhlářská 3/1108, Praha 1 na pozici servírka s datem nástupu do práce X sjednaná na dobu neurčitou včetně výplatních listů za období března až června 2014.

21. Usnesením ze dne 23. 7. 2015, č. j. VS-8468/835.3/2-2014 správní orgán I. stupně přerušil řízení a vyzval žalobkyni, aby doložila mj. „doklady prokazující zdroje finančních prostředků sloužících žadatelce k zajištění jejich životních potřeb za období srpna 2011 do 10. 3. 2014“. Součástí usnesení byla i informace o tom, v jaké lhůtě, jak a kde má žalobkyně doklady předat, že je jejich předložení nezbytné k posouzení žádosti, resp. zjištění stavu

věci v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v rozhodném znění (dále jen „*správní řád*“) a že pokud správní orgán I. stupně doklady neobdrží, bude řízení zastaveno.

22. Městský soud v této souvislosti z provedených důkazů zjistil, že žalovaný později zavedl správní praxi, kdy ve výzvě k prokázání finančních zdrojů v rozhodném období taktéž uvádí příkladmo podklady, jejichž doložením tato výzva může být splněna (např. mzdové listy, daňové přiznání, příjmy z pronájmů, výpisy z účtů atp.) Městský soud podotýká, že zákonnost napadeného rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. přezkoumává na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, v případě žalobkyně tedy za skutkového a právního stavu, který tu byl v období od podání žádosti dne 8. 8. 2014 do rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2016. Důkazy, které předložila žalobkyně, však prokazují správní praxi ministerstva vnitra v období počínaje rokem 2018. Tyto důkazy tedy nemohly nijak prokázat, že by správní orgán I. stupně či žalovaný v rozhodném období k žalobkyni zaujal oproti jiným žadatelům odlišný (tj. nerovný) přístup tím, že by ji nedostatečně či nesrozumitelně v rozporu s ustanovením § 4 odst. 2 správního řádu poučil o tom, jakým způsobem má být vyžývaná povinnost splněna a ta na základě toho nemohla výzvě dostatečně vyhovět.

23. Z výzvy ze dne 23. 7. 2015 přitom vyplývá, že správní orgán I. stupně žalobkyni stanovil konkrétní povinnosti, které byla povinna splnit - žalobkyně takto byla povinna správnímu orgánu I. stupně (kromě jiného) prokázat finanční zdroje v rozhodném období, neboť tuto skutečnost správnímu orgánu I. stupně doposud neprokázala; žalobkyně současně byla poučena o tom, že tato skutečnost je rozhodná pro posouzení žádosti. Městský soud je toho názoru, že výzva ze dne 23. 7. 2015 byla dostatečně konkrétní, bylo lze jejímu zaměření porozumět a bylo lze adekvátně tomu ji i splnit. Správní orgán I. stupně tak podle názoru městského soudu vůči žalobkyni při odstraňování vad její žádosti dostatečně splnil svou poučovací povinnost podle § 4 odst. 2 správního řádu.

24. Na uvedenou výzvu reagovala žalobkyně vyjádřením ze dne 20. 8. 2015, ve kterém k otázce doložení příjmů mj. uvedla, že: *„bohužel nemůže doložit zdroje svých příjmů od srpna 2011 od 10. 3. 2014 a to z toho důvodu, že v této době neměla stabilní příjem, [...] bydlela u rodičů, její matka byla v té době vážně nemocná a žadatelka o ni celou dobu pečovala, přičemž jí rodiče vyživovali.“* Žalobkyně dále doložila potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti ze dne 12. 8. 2015, ze kterého vyplývá, že od X pracuje na pozici prodavačky pro společnost Swarovski Bohemia spol. s r.o., IČO: 41324269, se sídlem Štětškova 18, Praha 4 a předložila tomu odpovídající pracovní smlouvu sjednanou na dobu neurčitou.

25. Správní orgán I. stupně na str. 3-4 prvostupňového rozhodnutí uvedl, že žalobkyně takto nedoložila zdroje a výši svých příjmů v rozhodném období, konkrétně od srpna 2011 od března 2014. Současně poukázal na to, že v tvrzeních žalobkyně existuje rozpor, když na jedné straně žalobkyně uvedla, že v období roků 2010-2013 byla podporována finančními prostředky od rodičů a zároveň v čestném prohlášení uvedla, že v období od roku 2010 do 10. 3. 2014 žila z finančních prostředků zasílaných rodinou z X.

26. V rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně - shodně jako v žalobě - namítla, že ji správní orgán *de facto* nevěří, že v mezidobí mezi studiem a zaměstnáním se starala o svou nemocnou matku a že v té době byla vyživována svou rodinou. Dále namítla, že správní orgán nepřednesl jediný argument, proč by tvrzení žalobkyně nemělo být pravdivé, a že měl provést výslech žalobkyně nebo jejích rodinných příslušníků.

27. Ministr k tomu v napadeném rozhodnutí uvedl, že podle spisového podkladu žalobkyně nesplňuje podmínku zakotvenou v ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství tak, jak konstatoval i správní orgán I. stupně, a že důkazní břemeno podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství leží na žalobkyni, přičemž správní orgán I. stupně žalobkyni řádně vyzval k doložení požadovaných dokladů a dostatečně splnil i svoji poučovací povinnost.

28. Z důvodové zprávy k zákonu o státním občanství (dostupné jako tisk č. 827/0 pro období 2010-2013 na webu Poslanecké sněmovny www.psp.cz) pak vyplývá, že účelem ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství je zabránit udělení státního občanství žadateli, jehož finanční prostředky pochází z nelegálních zdrojů nebo který je získává porušováním nebo obcházením právních předpisů. Podle názoru městského soudu jde o legitimní opatření a požadavek zákona; pokud tedy žadatel neprokáže zdroj finančních prostředků, lze oprávněně pochybovat o transparentnosti zdroje finančních prostředků žadatele.

29. Předně z žádné části napadeného ani prvostupňového rozhodnutí podle názoru městského soudu nevyplývá, že by správní orgány žalobkyni nevěřily, že se v mezidobí od ukončení studia do zaměstnání starala o svou matku a byla vyživována rodinou. Správní orgány pouze setrvaly na požadavku, aby žalobkyně i v této situaci, kdy tvrzení žalobkyně nebyly podloženy žádnými věrohodnými důkazy, prokázala zdroj a výši svých příjmů za rozhodné období. Tento požadavek byl podle městského soudu naprosto oprávněný, jednoznačně vyplývá z ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství a z tohoto ustanovení zcela srozumitelně vyplývá i to, že důkazní břemeno k prokázání této skutečnosti leželo na žalobkyni.

30. V dotazníku k žádosti pak žalobkyně uvedla, že v období let 2010-2013 byla podporována rodiči a v současnosti již nedisponuje příjmy ze zahraničí. V čestném prohlášení pak žalobkyně uvedla, že od roku 2010 do 10. 3. 2014 žila z prostředků zasílaných od rodiny z X. Ostatně ani ve vyjádření ze dne 20. 8. 2015 žalobkyně neuvedla, že neměla žádné příjmy. Přesně totiž uvedla, že: „*bohužel nemůže doložit zdroje svých příjmů od srpna 2011 od 10. 3. 2014 a to z toho důvodu, že v této době neměla stabilní příjem, [...] bydlela u rodičů, její matka byla v té době vážně nemocná a žadatelka o ni celou dobu pečovala, přičemž jí rodiče vyživovali.*“ (podtržení doplněno městským soudem). Žalobkyně tedy sama uvedla, že určitým rozsahem příjmů nezbytných k výživě v předmětném období disponovala, avšak nijak konkrétně tato svá tvrzení správnímu orgánu I. stupně neprokázala.

31. Městský soud je poté toho názoru, že i v takové situaci žalobkyně bylo možné předmětné skutečnosti prokázat konkrétně a nepostačilo tak její prosté čestné prohlášení nebo vyjádření.

32. Demonstrativní výčet podkladů, kterými lze prokázat zdroje finančních prostředků upravuje ustanovení § 20 odst. 2 zákona o státním občanství: „[ž]adatel dále k žádosti připojí doklady prokazující zdroje jeho finančních prostředků sloužících k zajištění jeho životních potřeb v České republice, zejména

- a) potvrzení o tom, že je příjemcem starobního, invalidního nebo jiného důchodu,
- b) doklady, které prokazují příjmy manžela nebo partnera, pokud je na jeho příjmy žadatel odkázán,
- c) doklady, že disponuje příjmy ze zahraničí.“

33. Z uvedeného výčtu přímo nevyplývá, jakým způsobem měla žalobkyně prokazovat své příjmy za dobu, kdy dle jejího tvrzení její výživa záležela na finanční podpoře blízkých osob. Žalobkyni lze tedy přisvědčit v tom, že pokud žila z finanční podpory rodiny (ať už rodičů žijících v České republice nebo třeba jiných členů širší rodiny žijících v Číně) její důkazní situace jistě byla obtížnější.

34. Pokud však bylo zajištění životních potřeb žalobkyně závislé na příspěvcích rodinných příslušníků, mohla žalobkyně alespoň věrohodně tvrdit, kolik takové příspěvky činily a od koho pocházely. Věrohodnost takových tvrzení žalobkyně by bylo poté možno ověřit jak přímo výsledkem osoby přispěvatele, tak i dalšími podklady o příjmech této osoby. Rovněž pokud žalobkyně tvrdila, že se starala o nemocnou matku, ani tuto skutečnost věrohodně správnímu orgánu nedoložila. Pokud bylo zajištění životních potřeb žalobkyně závislé na finanční podpoře od rodiny z X, pak o tom buď musí existovat „elektronická stopa“ v podobě záznamů o bezhotovostních převodech a standardně by tedy mělo být možné převod doložit výpisem z bankovního účtu, anebo v případě převozu hotovosti by mělo být možné doložit oznámení podle ustanovení § 41 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, v rozhodném znění, byly-li splněny podmínky uvedeného ustanovení. Podle názoru městského soudu přitom lze očekávat, že žadatel obvykle standardní zdroje jako je výpis z účtu, je schopen předložit sám o své vůli a iniciativě, aniž by k tomu byl konkrétně vyzýván správním orgánem.

35. K námitce, že správní orgány měly provést výslech žalobkyně či jejích rodinných příslušníků, městský soud uvádí, že za situace, kdy právně zastoupená žalobkyně ve vyjádření ze dne 20. 8. 2015 výslovně sama předeslala, že nemůže doložit zdroje svých příjmů za požadované období, nebyl důvod provádět výslechy (jejichž provedení navíc žalobkyně v dané fázi řízení ani nenavrhla), protože nebylo možné očekávat, že by výsledkem mohla být odstraněna žalobkyní „avizovaná“ nemožnost doložení příjmů. Městský soud uzavírá, že žalobkyně žádné ze svých tvrzení o příjmech sama nijak důkazně nepodpořila, nelze tedy ani uvažovat o splnění podmínky transparentnosti jejích příjmů.

36. Správní orgány podle názoru městského soudu nepochybily v rámci posouzení naplnění podmínky ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství, když neposuzovaly i možnost žalobkyně dosahovat relevantních příjmů do budoucna. Z věty druhé ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství jednoznačně vyplývá, že rozhodným obdobím, za které žadatel musí prokázat výši a zdroj svých příjmů, je období posledních 3 let předcházejících dni podání žádosti. Z textu tohoto ustanovení tedy nevyplývá, že by správní orgány byly povinny v rámci zkoumání splnění této podmínky zohlednit stav v době rozhodování o žádosti či předvídat budoucí stav příjmů žadatele.

37. Městský soud je toho názoru, že podmínku ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství žalobkyně neprokázala a ta tedy nebyla splněna.

38. Žalobkyně dále namítla nepřezkoumatelnost a nezákonnost závěrů správních orgánů, že žalobkyně nebyla z hlediska rodinného a pracovního dostatečně integrována do společnosti v České republice ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství.

39. Městský soud předesílá, že z prvostupňového rozhodnutí nevyplývá, že by správní orgán I. stupně shledal nesplnění podmínky ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství.

40. Správní orgán I. stupně ohledně podmínky integrace na str. 4 prvostupňového rozhodnutí shledal, že

- z hlediska sociálního je integrace dostatečná, neboť žalobkyně navštěvovala v České republice základní školu od 3. do 9. třídy a její základní vzdělání tak bylo takřka plně realizováno v českém vzdělávacím systému,
- z hlediska pracovního je integrace žalobkyně nedostatečná, protože dne X ukončila studium střední školy z důvodu péče o nemocnou matku a sestru, od X byla evidována jako uchazeč o zaměstnání, od 1. 2. 2011 do 28. 2. 2014 byla osobou bez zdanitelných příjmů, když po toto období se měla starat o nemocnou matku a sestru, což však neměl správní orgán I. stupně za prokázané, neboť žalobkyně po tuto dobu byla přihlášena k trvalému pobytu v X nebo X,
- z hlediska rodinného je integrace žalobkyně nedostatečná, protože žalobkyně nemá vytvořeny rodinné vazby na státní občany České republiky.

41. Z ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství vyplývá, že splnění podmínky integrace do společnosti v České republice je vyžadováno v uvedených hlediscích jen příkladmo (srov. „zejména“) a není vyžadováno jejich kumulativní splnění (srov. „nebo“). V již výše označené důvodové zprávě k ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství se uvádí, že: „[v]edle taxativně stanovených podmínek pro udělení státního občanství České republiky je do nové právní úpravy výslovně zakotveno to, že jako k předpokladu pro udělení státního občanství bude ze strany ministerstva v řízeních o udělení státního občanství České republiky přihlíženo k integraci žadatele do české společnosti, zejména pokud jde o integraci pracovní (uplatnění žadatele na trhu práce), rodinnou (intenzita a počet rodinných a osobních vazeb žadatele na státní občany České republiky, resp. jiné osoby trvale žijící v České republice) a sociální (např. podíl na fungování společnosti, činnost v občanských sdruženích, a míra jeho zapojení do společenského života, přijetí kulturních tradic). Všechny tyto skutečnosti mohou mít vliv při prokázání, zda osoby žádající o udělení českého státního občanství prokážou plnou integraci do české společnosti; k prokázání integrace však bude postačovat naplnění i pouze jednoho předpokladu.“ (podtržení doplněno městským soudem).

42. Na str. 4-5 napadeného rozhodnutí se ministr ztotožnil se závěrem o nedostatečnosti integrace z hlediska pracovního, neboť žalobkyně byla ke dni podání žádosti zaměstnána pouze 6 měsíců a předchozích 3,5 roku nebyla výdělečně činná, a rovněž se závěrem o nedostatečnosti integrace žalobkyně z hlediska rodinného, protože byla finančně závislá na rodičích, její integrace se odvíjela od integrace jejích rodičů, kteří jsou státními občany X, a nemá žádné rodinné vazby na české státní občany. Ministr poté doplnil, že rozhodující pro zamítnutí žádosti bylo, že žalobkyně nesplnila podmínku stanovenou v ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství. Ani z napadeného rozhodnutí tedy nevyplývá, že by ministr shledal nesplnění podmínky ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství.

43. Městský soud neshledal nepřezkoumatelnými závěry správních orgánů stran splnění podmínky integrace podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, neboť z nich lze bez potíží vyvodit pro žalobkyni příznivý celkový závěr, že tato podmínka splněna byla, neboť žalobkyně naplnila jedno z hledisek, a to hledisko sociální - sociální integraci tedy správní orgán I. stupně ani ministr nezpochybovali.

44. Městský soud však shledal dílčí pochybení v závěrech ohledně nesplnění podmínky integrace z hlediska rodinného a pracovního.

45. Pokud jde o hledisko rodinné, z výše citované důvodové zprávy vyplývá, že k naplnění tohoto hlediska není striktně vyžadováno vytvoření pouze rodinných vazeb na státní občany České republiky. Může se tedy jednat i o pouhé osobní vazby na území a ty navíc nemusí ani směřovat vůči státním občanům ČR; postačí, pokud budou směřovat k osobám žijícím na území České republiky. V odůvodnění žádosti o udělení státního občanství žalobkyně uvedla, že v České republice *má veškeré své přátele, známé a žije zde její nejbližší*. S tímto tvrzení se však správní orgány nijak nevypořádaly a v usnesení o přerušení řízení ze dne 23. 7. 2015 žalobkyni ani nevyzvaly k upřesnění těchto tvrzení a k jejich doložení. V této dílčí otázce tak nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a posouzení správních orgánů není úplné.

46. Pokud jde o hledisko pracovní, městský soud se neztotožnil se závěrem ministra v napadeném rozhodnutí, že toto hledisko naplněno nebylo, neboť žalobkyně byla „*ke dni podání žádosti zaměstnána pouze 6 měsíců a předchozích 3,5 let nebyla výdělečně činná*.“ Žalovaný takto hodnotil, že pracovní integrace u žalobkyně nebyla ještě plně rozvinuta. Správní orgány standardně rozhodují podle stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011 – 79). Z ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství nevyplývá, že by – na rozdíl od podmínky prokázání rozhodných příjmů podle ustanovení § 14 odst. 7 předmětného zákona – bylo třeba posuzovat dosaženou míru pracovní integrace pouze do dne podání žádosti či pouze za vymezené rozhodné období. Žalobkyně přitom předložila ve správním řízení pracovní smlouvu, která zajišťovala žalobkyni zaměstnání nejen v předchozím období ale i do budoucna (smlouva ze dne 1. 4. 2015 se společností Swarovski Bohemia spol. s r. o. byla sjednána na dobu neurčitou), tj. po datu podání žádosti. Pracovní integrace žalobkyně však v tomto ohledu posouzena ze strany správních orgánů vůbec nebyla.

47. Jak však uvedl městský soud výše, celkově lze z napadeného a prvostupňového rozhodnutí dovodit, že žalobkyně podmínku ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství splnila alespoň v podmínce sociálních integrace. Zamítnutí žádosti žalobkyně se vůbec neodvijelo od podmínky integrace žalobkyně podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona. Z ustanovení § 13 odst. 1 zákona o státním občanství pak vyplývá, že podmínky pro udělení státního občanství stanovené v ustanoveních § 13 a § 14 zákona o státním občanství je třeba splnit kumulativně, tj. nesplnění byť jen jedné z nich vede k nevyhovění žádosti o udělení státního občanství.

48. Vzhledem k tomu, že městský soud se již výše ztotožnil se závěry správních orgánů stran toho, že žalobkyně nesplnila podmínku ustanovení § 14 odst. 7 zákona o státním občanství tím, že neprokázala výši a zdroje svých příjmů, platí, že i kdyby správní orgány odstranily dílčí nedostatky při posouzení integrace žalobkyně z hlediska rodinného a pracovního, výsledek řízení o udělení státního občanství by se nezměnil (srov. bod 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2019, č. j. 8 As 368/2018 - 40). Uvedená dílčí pochybení vztahující se k podmínce integrace podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona tak nemají vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a nemohou být důvodem pro jeho zrušení.

49. Žalobkyně namítla i nepřezkoumatelnost vypořádání odvolací námitky ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci.

50. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že ministr převzal skutkové závěry, které správnímu orgánu I. stupně vyplynuly z dostupných podkladů. Na str. 4 napadeného rozhodnutí pak uvedl, že se ztotožnil zejména se závěrem, že žalobkyně nedoložila výši a zdroje svých příjmů v rozhodné době posledních 3 let předcházejících dni podání žádosti. Konkrétně k rozkladové námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu pak ministr uvedl, že důkazní břemeno leželo na žalobkyni a že nelze důkazní břemeno s odkazem na obecný princip materiální pravdy přičítat správnímu orgánu. Poté ministr poukázal na to, že řízení bylo přerušeno pro předložení podkladů za účelem doložení výše a zdroje příjmů žalobkyně a požadavek na doložení těchto podkladů byl v usnesení o přerušení vyjádřen.

51. Obecně by jistě bylo lze požadovat po žalovaném detailnější a konkrétnější vypořádání rozkladové námitky žalobkyně. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 29. 5. 2007, č. j. 62 Ca 20/2006 - 65, č. 1296/2007 Sb. NSS, www.nssoud.cz, nicméně zdůraznil, že dospěje-li správní orgán vyšší instance k závěru, že jednotlivá východiska dalších úvah správního orgánu nižší instance a nadto i jeho závěry vyplývající z těchto východisek jsou opodstatněné, nic mu nebrání, aby v té části, v níž se s rozhodnutím vydaným v nižší instanci ztotožní, na příslušné závěry odkázal, vyslovil s nimi souhlas, a tím je do svého rozhodnutí převzal. Takový postup sám o sobě nečiní rozhodnutí vydané ve vyšší instanci nepřezkoumatelným ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

52. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014 – 78 pak vyplývá, že: „[p]ovinnost orgánů veřejné moci (včetně orgánů moci soudní) svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Van de Hurk v. Nizozemí*). Na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) tak bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13).“

53. Z odůvodnění této části napadeného rozhodnutí je pak podle názoru městského soudu jednoznačně seznatelné, jaký byl stěžejní právní názor ministra na tuto námitku a jak vyhodnotil předložené podklady – základním východiskem názoru ministra bylo to, že žalobkyně měla (zejména na základě konkrétní výzvy) prokázat splnění podmínky podle ustanovení § 14 odst. 7 zákona a za tím účelem navrhnout potřebné důkazy, což však dostatečně věrohodně neučinila. Vypořádání (zamítnutí) rozkladové námitky o nesprávně neprovedeném výsledku dalších osob vyplývá podle městského soudu ze závěrů obou správních orgánů pouze implicitně - oba správní orgány poukázaly na to, že sama žalobkyně ve vyjádření ze dne 20. 8. 2015 (v návaznosti na předchozí výzvu správního orgánu I. stupně) uvedla, že zdroj svých příjmů doložit nemůže. Městský soud je toho názoru, že pokud by tuto skutečnost žalobkyně opravdu zamýšlela prokázat výsledkem, navrhla by jej nepochybně již v tomto okamžiku; tak se však nestalo. Správní orgány poté oprávněně vycházely z toho, že pokud sama žalobkyně další důkazy již nenavrhla, nemohlo být ani zřejmé, jakými dalšími důkazy by žalobkyně hodlala prokázat své příjmy - správní orgány to samy předvídat nemohly a nebyly tedy povinny provádět výsledek dalších osob. Strohý závěr ministra vnitra poukazující právě na to, že důkazní břemeno o

této skutečnosti tížilo žalobkyni, proto v uvedených okolnostech optikou výše uvedených judikatorních východisek bezpochyby ob stojí.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

54. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

55. O nákladech řízení rozhodl městský soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl v řízení procesní úspěch. Městský soud mu náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť neshledal, že by žalovanému vznikly účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 12. března 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu